ognisko rozpalone w domu

Dominika Grąziewicz

ciepło dla ciała i ducha

Kominki przeżywają renesans. I nic dziwnego, bo jednocześnie ogrzewają, dekorują i dodają prestiżu. Po prostu tworzą klimat.

Ten bardzo popularny, wręcz niezastąpiony element domu przybiera dziś najróżniejsze kształty i formy – od tradycyjnych po ultranowoczesne, które często bardziej kojarzą się z dziełami sztuki niż urządzeniami służącymi do ogrzewania.

fot. Honka

CO WYBRAĆ – KOMINEK OTWARTY CZY WKŁAD?

Nie może to być pochopna decyzja – jest to bowiem inwestycja na długie lata i przy wyborze nie warto kierować się tylko modą.
Kominki tradycyjne, z otwartą komorą spalania, mają swój urok i nadal wielu zwolenników. Są jednak mało efektywne, gdyż większość ciepła, nawet do 90% ucieka przez komin. Potrzebują też ogromnych ilości opału oraz dużo tlenu, co może być problemem, gdy w domu są zamontowane nowoczesne szczelne okna i drzwi. Przy kominku otwartym trzeba szczególnie zadbać o bezpieczeństwo jego użytkowania. Nie można zostawiać palących się polan na noc, należy je wygaszać przed wyjściem z domu. Na dobrą sprawę tego typu kominki służą tylko do okazjonalnego palenia, bardziej dla przyjemności.

Z ZAMKNIĘTYM PALENISKIEM

Lepszym wyjściem jest zastosowanie wkładu lub kasety kominkowej. Funkcjonują one w podobny sposób, a główna różnica między nimi polega na tym, że kasetę można zamontować w już istniejącym kominku, natomiast wkłady są przeznaczone tylko do kominków nowo budowanych.
Wkłady to zamknięte paleniska wykonane z akumulujących ciepło, odpornych na wysoką temperaturę materiałów – głównie stali i żeliwa. Mają wylot spalin oraz przeszklone drzwiczki. Tylko niewielką cześć ciepła oddają poprzez szybę, resztą, dzięki odpowiedniemu systemowi rozprowadzania, można ogrzać wiele pomieszczeń. To bardzo ekonomiczny sposób grzania – wkłady kominkowe zatrzymują w domu aż 80% wytwarzanego przez siebie ciepła, a przy tym potrzebują 5-6 razy mniej drewna niż kominki otwarte.

1

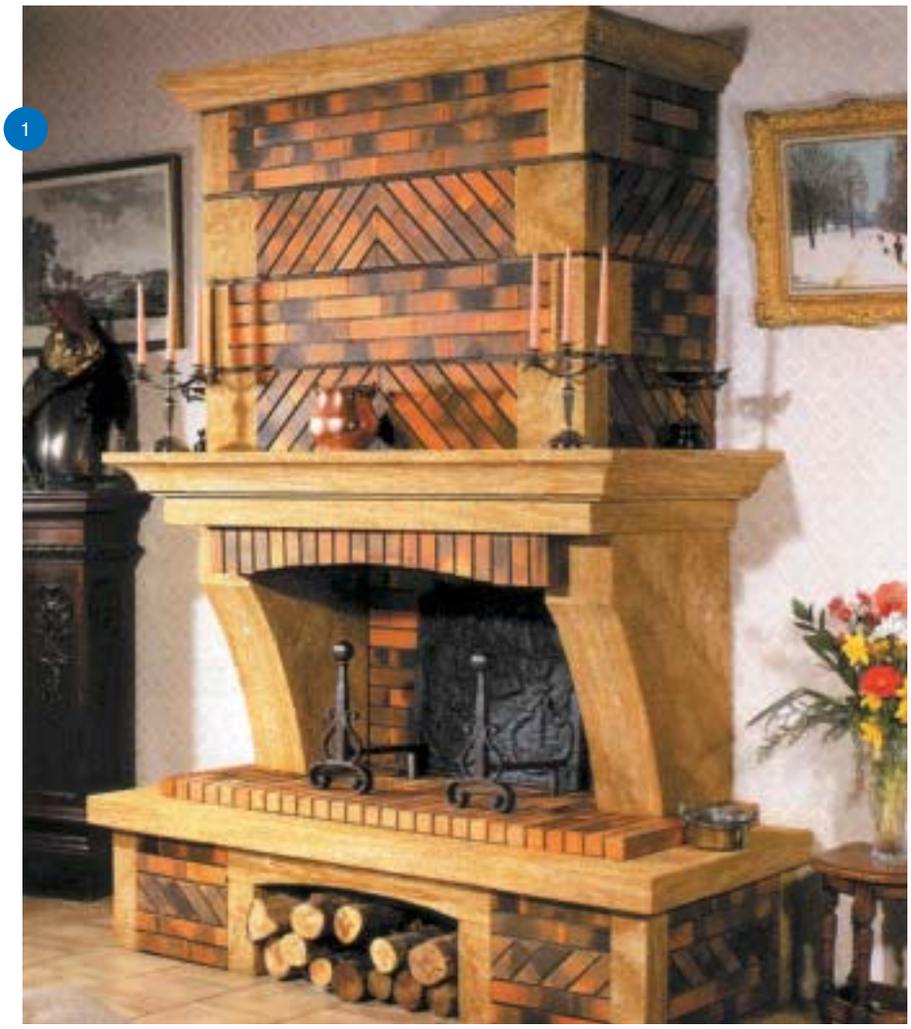

2

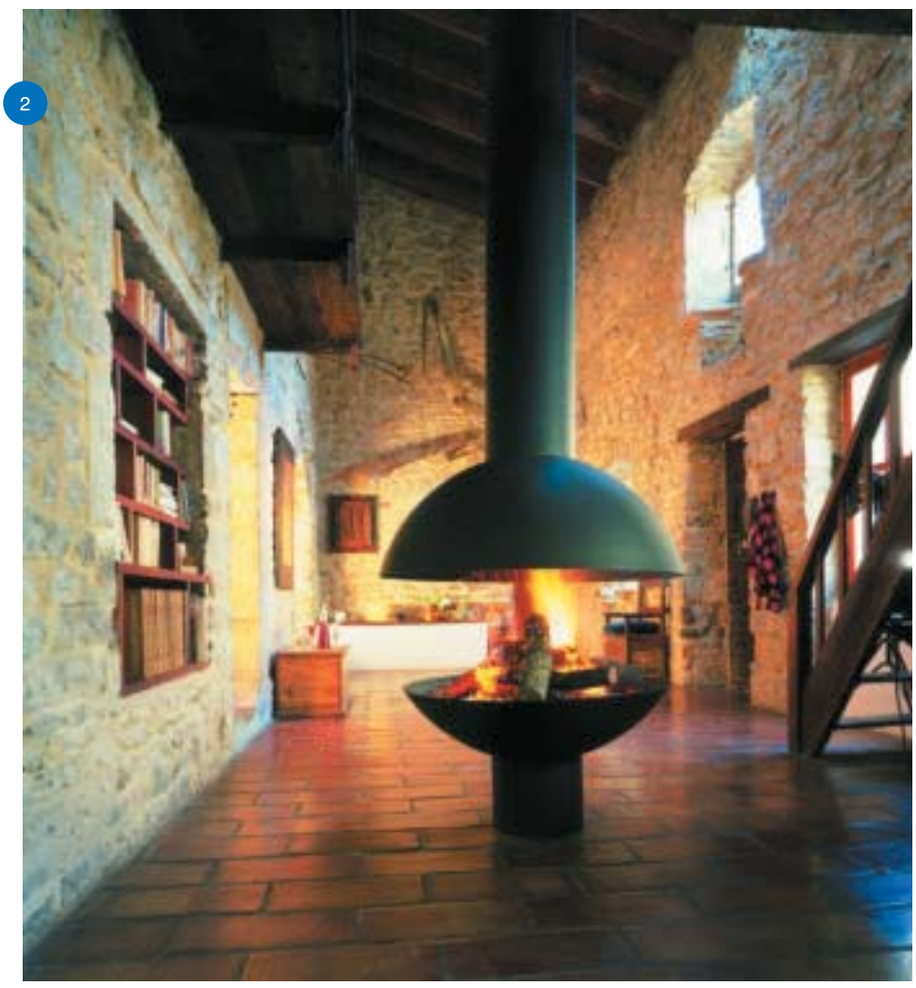

- **1** Otwarte palenisko w tradycyjnej... (fot. Fabrilor Cheminées)
- **2** ...i nowoczesnej obudowie (fot. Koperfam)

3

5

Także wśród kóz wzornictwo zadowoli różne gusty. Miłośnicy staroci mogą wybrać spośród pieców przypominających kozy sprzed wieku. Zwolennicy nowoczesnych form znajdą również coś dla siebie – piece o surowych i prostych kształtach pasujące do wnętrz minimalistycznych.

Wybór wkładów kominkowych jest ogromny. Różnią się wielkością, mocą, kształtem, rodzajami drzwiczek (otwierane na bok, do góry, dzielone dwu- lub kilkuczęściowe) i szyb (płaskie, pryzmatyczne, panoramiczne), sposobem wykończenia (lakierowane, powlekane mosiądzem lub pozłacane).

...A MOŻE KOZA?

Kiedy zawczasu nie pomyśleliśmy o miejscu na kominek, a teraz nie mamy ochoty na prucie ścian, możemy zdecydować się na piec kominkowy, czyli tzw. kozę. Jest to też jedyne rozwiązanie, gdy nośność podłogi nie pozwala na budowę tradycyjnego kominka, który może ważyć nawet tonę. Te wolno stojące urządzenia działają podobnie jak wkłady kominkowe. Są równie efektywne, choć oddają ciepło tylko na drodze promieniowania i dlatego nie można ich podłączyć do systemu rozprowadzającego ciepłe powietrze. Ich obudowy zazwyczaj wykonane są z żeliwa lub blach stalowych, rzadziej z kafli.

4

W ŚCIANIE LUB Z SUFITU

Lokalizację kominka najlepiej zaplanować na etapie projektowania domu – najczęściej umieszcza się go w pokoju dziennym, który jest centralnym punktem domu.
Tradycyjnie kominek zlokalizowany jest na ścianie, w rogu pomieszczenia, również w różnego rodzaju wnękach – wtedy nie wychodzi na pomieszczenie, tylko tworzy ze ścianą jedną płaszczyznę. Najnowszym rozwiązaniem jest usytuowanie go po środku pomieszczenia, z paleniskiem otwartym na wszystkie strony lub nawet podwieszenie pod sufit.
Ograniczeniem w jego lokalizacji jest możliwość podłączenia do komina. Odległość między nimi powinna być jak najmniejsza, aby w miarę możliwości uniknąć załamań w przewodzie dymowym. Należy też pamiętać, że z paleniska urządzonego przy zewnętrznej ścianie domu bardziej ucieka ciepło i mogą się pojawić kłopoty z ciągiem.

CEGLANY LUB CERAMICZNY

Obudowa paleniska musi stylistycznie pasować nie tylko do wystroju wnętrza, ale również do rodzaju wkładu. Większość kominków to realizacje na indywidualne zamówienie, ale kupując wkład możemy się również zdecydować na gotową obudowę. Warto do niej dopasować wykończenie podłogi wokół kominka – ze względów bezpieczeństwa powinno być wykonane z materiałów niepalnych. Często wykorzystuje się do tego celu płytki ceramiczne lub kamień, ale efektownym rozwiązaniem będzie również blacha stalowa bądź mosiężna.
Materiałem najczęściej używanym do wykonania obudowy kominków są kamień i cegła, ale wybierać można spośród wielu innych.
Kamień naturalny jest często wykorzystywany ze względu na swoją wytrzymałość i dekoracyjność. Wybór jest ogromny – marmur, granit, piaskowiec w wielu odmianach, kolorach i fakturach. Kominki w obudowach z kamienia mogą mieć formy zarówno klasyczne, jak i nowoczesne.
Cegła, sama lub w połączeniu z innymi materiałami, np. drewnem albo piaskowcem, nadaje kominkowi tradycyjny wygląd. Z kolei drewno – najczęściej używane w połączeniu z kamieniem, ze względu na łatwość obróbki i bogactwo kolorów – umożliwia tworzenie interesujących rozwiązań. Jednak jego zas-

8

6

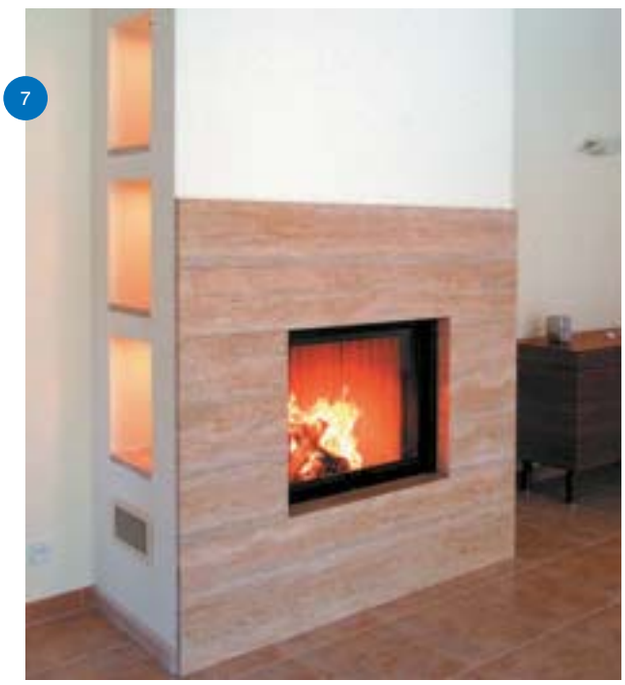
7

- **3** Wkład kominkowy w tradycyjnej oprawie z piaskowca połączonej z cegłą i drewnem (fot. Kominki Miro Les Foyers)
- **4** Piece kominkowe można dobrać do rustykalnych i... (fot. ScanForum)
- **5** ...nowoczesnych wnętrz (fot. Ekkom)
- **6** Bardzo ciekawie wygląda kominek umieszczony na ścianie pomiędzy dwoma oknami (fot. Koperfam)
- **7** Do nowoczesnych wnętrz pasuje oprawa kominka wykonana z marmuru (fot. Kominki Kozłowski)
- **8** Kominek w stalowej obudowie wygląda jak obraz (fot. Cheminées Philippe)

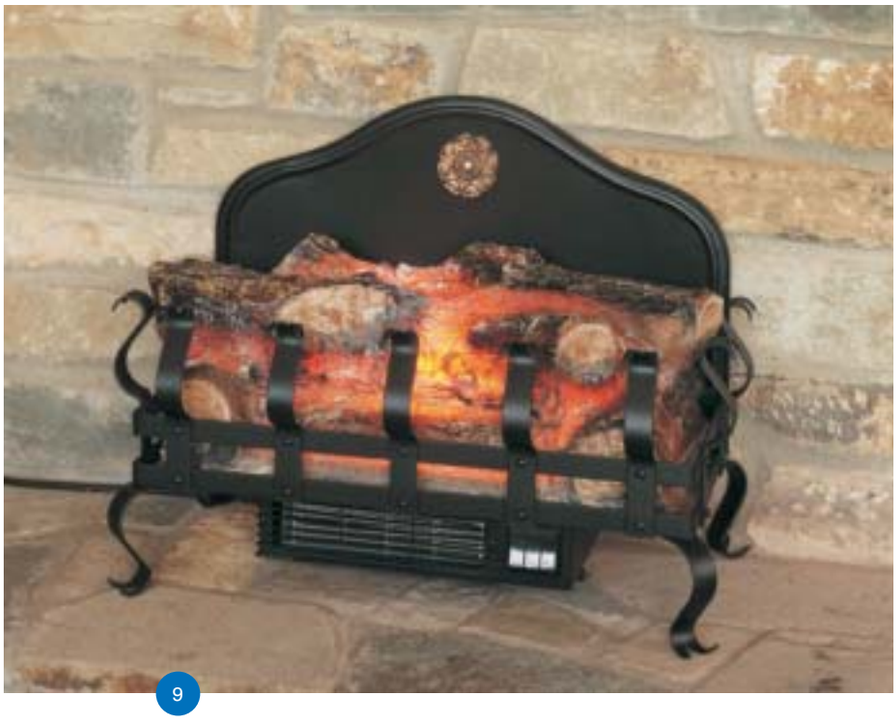

9

tosowanie wymaga zachowania zasad bezpieczeństwa i przepisów przeciwpożarowych.
Do tworzenia nowoczesnych form kominków coraz częściej wykorzystywana jest stal. Wykańcza się ją na różne sposoby – poprzez lakierowanie, powlekanie mosiądzem, pozłacanie lub specjalne rdzewienie.
Zastosowanie ma również gips, który umożliwia formowanie dowolnych kształtów bryły kominka. Najczęściej stosuje się płyty gipsowo-kartonowe o specjalnych parametrach technicznych, a zaprawy gipsowe służą do wykonania dekoracji rzeźbiarskich.
Z kolei kafle ceramiczne, wykorzystywane do wykonywania całych obudów lub tylko jako elementy dekoracyjne, poza walorami estetycznymi, są bardzo ekonomiczne. Akumulują ciepło i oddają je do otoczenia jeszcze przez wiele godzin po wygaśnięciu ognia.
Szkło pojawia się nie tylko jako element konstrukcyjny kominka, ale wykorzystywane jest też w celach dekoracyjnych. Dodaje całej konstrukcji lekkości i nadaje nowoczesny charakter.

10

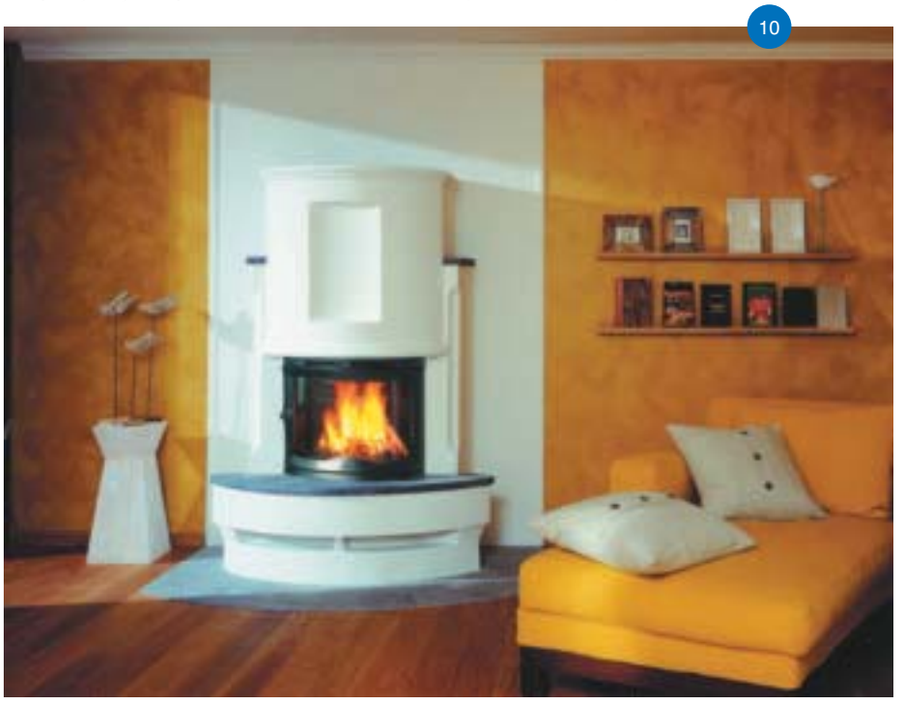

Co zamiast?

Kominek gazowy *zasilany gazem ziemnym lub płynnym. Dzięki specjalnej konstrukcji palników, płomienie wyglądają jak przy spalaniu drewna. Lokalizację takiego kominka regulują specjalne przepisy dotyczące instalacji gazowych.*
Wiele gazowych wkładów kominkowych jest bardzo ozdobnych, więc nie wymagają już obudowy. Możliwe jest również kupno nieozdobionego wkładu i wstawienie go w obudowę, podobnie jak w przypadku kominka na drewno. Producenci oferują też wkłady z gotowymi, niekiedy bardzo efektownymi obudowami.
Często dla ozdoby kupuje się „opał", czyli ceramiczne polana wyglądające jak nadpalone drewno, które układa się w palenisku.

Kominek olejowy *zasilany olejem opałowym. Wyglądem i wykończeniem przypomina kominki gazowe, jednak nie stosuje się tutaj ozdobnych polan. Również płomień w niczym nie przypomina prawdziwego ognia – jest niebieski.*

Kominek elektryczny *dostępny jako urządzenie wolno stojące lub wkład do zabudowy. Element grzejny (najczęściej dwie grzałki) jest schowany. Widoczna jest tylko imitacja ognia – może to być nie tylko żarzące się palenisko, ale również pełzające „płomienie". Odmianą elektrycznych kominków wolno stojących są kosze z żarzącymi się polanami, które można ustawiać w dowolnym miejscu.*

- **9** Elektryczny kosz z żarzącymi polanami można ustawić prawie wszędzie (fot. Ciepło, Światło i Styl)
- **10** Na kolorowej ścianie kominek tworzy ciekawą białą plamę (fot. Jotul)